

**A DARUS UTCAI ÁLTALÁNOS ÉS
MAGYAR-NÉMET KÉT TANNYELVŰ ISKOLA**

GYAKORNOKI SZABÁLYZATA

Törvényi háttár

A 211/2007. (VIII. 7.) kormányrendelettel módosított 138/1992. (X.8.) kormányrendelet 4/B §-a a gyakornoki szabályzat kiadását az intézmény vezetőjének hatáskörébe utalja.

1. A gyakornoki szabályzatban használt fogalmak

Gyakornok: hároméves szakmai gyakorlattal nem rendelkező, határozatlan időre pedagógus-munkakörbe kinevezett közalkalmazott.

Szakmai vezető (segítő): a gyakornok felkészülésének segítésére az igazgató által kijelölt pedagógus.

Szakmai követelmények: a R. 4/A § (2) bekezdése szerinti általános követelmények és (3) bekezdése szerinti munkakörhöz kapcsolódó követelmények.

Szakterület: a R. 4/A § (2) bekezdésében és (3) bekezdésében külön alpontban /a)-e), illetve a)-d) pontokban/ jelölt egy-egy szakmai követelmény területe.

Szakmai követelményrendszer: a R. 4/A §-a (5) bekezdésében használt fogalom, amely a szakmai követelmények alapján az intézményre szakterületenként kidolgozott követelmények összessége, s amelyet a szabályzat 1. sz. melléklete tartalmaz.

Gyakornoki idő: a pedagógus kinevezésében kikötött három év, a gyakornoki idő alatti áthelyezés esetén a három évből visszalevő időtartam.

Szakmai gyakorlat: a Kjt. 22. §-ának (3) bekezdésében felsorolt jogviszony keretében pedagógus-munkakörben (pedagógiai szakértő és pedagógiai előadó munkakörben) töltött időtartamok.

Kijelölés: a R. 4/A § (6) bekezdése alapján tett egyoldalú munkáltatói intézkedés a szakmai vezető (segítő) feladatainak ellátására (2. sz. melléklet).

Közvetlen felettes: a Kjt. 22. § (11) bekezdése szerinti megjelölés, amely alatt intézményünkben a pedagógus-munkakör szerint illetékes igazgatóhelyettest kell érteni.

Konzultációs óra: a R. 4/A §-a (8) bekezdésében biztosított lehetőség alapján a gyakornok által igényelt esetben negyedévenként kétszer 45 perces óra, az igazgató hozzájárulásával további kétszer 45 perces óra, amely beszámít a szakmai vezető díjazásába.

2. A gyakornoki szabályzat hatálya

A szabályzat hatálya kiterjed

- az intézmény vezetőjére és más vezető beosztású alkalmazottjára,
- a szakmai munkaközösségek vezetőire,
- a gyakornok szakmai vezetőire,
- a gyakornokra.

3. A gyakornoki idő kikötése

3.1. A gyakornoki idő kötelező kikötésének esetei

3.1.1. Pedagógus-munkakörbe történő határozatlan idejű kinevezés esetén a gyakornoki idő kikötése kötelező, ha a közalkalmazott nem rendelkezik 3 éves szakmai gyakorlattal.

3.1.2. Áthelyezés esetén az előző munkáltatónál megkezdett gyakornoki idő folytatódik, ezért annak időtartamát a gyakornoki idő kikötésénél figyelembe kell venni.

3.1.3. Amennyiben a gyakornok előző közalkalmazotti jogviszonya nem áthelyezéssel szűnt meg, az előző jogviszonyban letöltött gyakornoki idő időtartamát a szakmai gyakorlat megállapításakor kell figyelembe venni, kivéve a Kjt. 22. §-a (2) bekezdésének a) és b) pontjában szabályozott eseteket.

3.2. A gyakornoki idő kikötése nélküli kinevezés

Nem kell gyakornoki időt kikötni annak, aki bármilyen pedagógus-munkakörben teljesítette a gyakornoki követelményeket, vagy rendelkezik pedagógus-szakvizsgával.

4. A gyakornok tájékoztatása a szakmai vezetők személyéről

4.1. A tájékoztatás időpontja

Az intézmény vezetője a kinevezés átadásával egyidejűleg tájékoztatja a gyakornokot a szakmai vezetők személyéről.

4.2. A tájékoztatás módja

A tájékoztatást – annak írásbeli rögzítése mellett – úgy kell intézni, hogy a gyakornok és szakmai vezetők kölcsönös bemutatkozására egyidejűleg sor kerüljön.

5. A szakmai vezetők (segítők) kijelölése

5.1. A szakmai vezető, más néven segítő (továbbiakban: szakmai vezető) kijelölése

5.1.1. A szakmai vezetőket a gyakornok közvetlen vezetője véleményének meghallgatása után az igazgató jelöli ki. Az egyes szakterületek összevonhatók, egy szakmai vezetőhöz több szakterület is tartozhat.

5.1.2. Az általános szakmai követelmények vagy az azokhoz tartozó egyes szakterületek követelményei teljesítésének segítésére a gyakornok közvetlen felettese, az illetékes igazgatóhelyettes is kijelölhető.

5.1.3. A munkakörhöz kapcsolódó követelmények teljesítésének segítésére azonos munkakört ellátó, az intézménynél legalább ötéves szakmai gyakorlattal rendelkező pedagógus jelölhető ki. Indokolt esetben az igazgató az ötéves szakmai gyakorlat intézményben való letöltésére vonatkozó feltételtől eltérhet.

5.1.4. Az igazgató a szakmai vezető kijelölése előtt szóban tájékoztatja az érintett pedagógust, aki méltánylást érdemlő személyes körülményeire tekintettel kérheti a kijelölés mellőzését, amelyről azonban az igazgató dönt.

5.1.5. A szakmai vezető feladatainak ellátására szóló kijelölést írásban kell megtenni. A kijelölésben meg kell határozni azokat a szakterületeket, amelyekre a segítői tevékenység irányul. A kijelölés a gyakornoki idő időtartamára szól. A kijelölés alól felmentés kivételes esetekben kérhető. A felmentésről az igazgató dönt.

5.1.6. A kijelölés tudomásulvételét a szakmai vezető aláírásával igazolja. A kijelölés egy példányát a pedagógus személyi anyagában el kell helyezni.

6. A szakmai követelményrendszer

6.1. Az intézményi szakmai követelményrendszer részei

Az intézményi szakmai követelményrendszer – igazodva a gyakornoki idővel kapcsolatos, jogszabályban meghatározott szakmai követelményekhez – két részből áll:

- a) az általános követelmények területeihez tartozó követelmények összességéből és
- b) a munkakörhöz kapcsolódó követelmények összességéből.

6.2. Az általános szakmai követelmények

6.2.1. Az általános szakmai követelményekhez tartozó követelményrendszer az intézményben egységes, annak teljesítését minden gyakornok részére elő kell írni.

6.2.2. Amennyiben a pedagógus munkaköre az intézményen belül változik (pl.: tanító munkakörből napközi otthoni nevelő munkakörbe kerül), a már teljesített általános követelmények elsajátításának megismétlését a gyakornoktól nem lehet megkövetelni.

6.2.3. Az általános szakmai követelményekhez tartozó intézményi követelményrendszer alapján a gyakornoknak meg kell ismernie

- a) az intézmény működésével kapcsolatos belső szabályzatokat és programokat, ezen belül a pedagógiai programot, a szervezeti és működési szabályzatot, a házirendet, a minőségirányítási programot, a kollektív szerződést,
- b) az intézmény pedagógiai célkitűzéseit, azok gyakorlati megvalósítását,
- c) a tanulók, szülők, pedagógusok közoktatási törvényben meghatározott jogait és kötelezettségeit,
- d) a fenntartói irányítással kapcsolatos általános rendelkezéseket,
- e) a tanügy-igazgatási dokumentumok alkalmazását.

6.3. A munkakörhöz kapcsolódó követelmények

6.3.1. A munkakörhöz kapcsolódó szakmai követelmények megállapítása a kinevezésben meghatározott pedagógus-munkakör és az ahhoz kapcsolódó munkaköri leírás alapján történik.

6.3.2. A munkakörhöz kapcsolódó intézményi szakmai követelményrendszernek minden munkakör tekintetében biztosítani kell, hogy a gyakornok megismerje

a) a munkakörére vonatkozó foglalkoztatási alapelveket,

b) az oktatásszervezés gyakorlati feladatait,

c) az intézménybe járó tanulók sajátos felkészítésének problémáit,

d) a gyakornoknak alkalmassá kell válnia a különleges gondozást igénylő tanulók egyéni fejlesztésére (hátrányos helyzetű, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal, tehetséges tanulókkal való foglalkozás).

6.3.3. A munkakörhöz kapcsolódó követelményrendszer magában foglalja azokat a speciális követelményeket, illetve mindenre érvényes követelmények lebontását, amelyek a konkrét munkakörhöz, illetve az egyes munkaköri feladatokhoz tartoznak.

7. A szakmai vezető feladata

7.1. A szakmai vezető feladata

- a gyakornok felkészülésének segítése,
- gyakornok teljesítményének értékelése.

7.2. A gyakornok felkészítésének segítése

7.2.1. A szakmai vezető kijelölését követően gondoskodik arról, hogy a gyakornok a jelen szabályzatot megismerje, a szakterületéhez tartozó követelmények tekintetében az írásos dokumentumokat a gyakornok részére átadja.

7.2.2. Kidolgozza a számonkérés szempontjait éves bontásban, ezen belül további részletezéssel iránymutatást ad az intézményi írásos dokumentumok és jogszabályok alapján elsajátítható elméleti felkészülésre, valamint a gyakorlati kompetenciák elmélyítésének elvárható idejére. Az ütemezést a gyakornok részére a kijelöléstől számított egy hónapon belül átadja.

7.2.3. Az **általános követelmények** szakterületeire kijelölt szakmai vezető feladata különösen:

Segíti az intézményi dokumentumok és a jogszabályi rendelkezések értelmezését.

Az intézmény pedagógiai célkitűzéseinek megismerése, gyakorlati megvalósítása szakterületre kijelölt szakmai vezető

- lehetőséget biztosít a gyakornok részére az intézmény pedagógiai célkitűzései gyakorlati megvalósításának bemutatására alkalmas órák látogatására, ugyanilyen célból történő segítség érdekében negyedévenként legalább kettő, az igazgató engedélyével további kettő alkalommal részt vesz a gyakornok óráján,
- a gyakorlatban mutatja be a tanügy-igazgatási dokumentumok alkalmazását,
- a gyakornok kérésére konzultációt biztosít.

7.2.4. A **munkakörhöz kapcsolódó követelmények** szakterületére kijelölt szakmai vezető feladata különösen:

Felkészíti a gyakornokot a munkakörével kapcsolatos tervező-munkára, ezen belül segítséget nyújt:

- a helyi tantervben a munkaköri feladataira vonatkozó előírások értelmezésére és szakszerű alkalmazására,
- a tanítási órák felépítésének, az alkalmazott módszereknek, tanulmányi segédleteknek, taneszközöknek a célszerű megválasztására,
- a tanítási órák előkészítésével, megtervezésével és eredményes megtartásával kapcsolatos írásbeli teendők ellátására,
- az e szabályzatban meghatározott feladatok ellátására.

A gyakornok felkészülésének segítése, irányítása érdekében a szakmai vezető

- negyedévenként két, az igazgató engedélyével legfeljebb további két alkalommal látogatja a gyakornok óráit,
- az óralátogatásról feljegyzést készít, amelyben megfogalmazza a tapasztalatait, szövegesen értékeli a gyakornok teljesítményét, és iránymutatást ad a további felkészüléshez,

- az írásbeli munkák ellenőrzése alapján megállapítja észrevételeit, a szükséges javaslatokat megteszi,
- tapasztalatait a gyakornokkal megbeszéli,
- a gyakornok felkészüléséhez, ha igényli, konzultációs lehetőséget biztosít.

7.3. A felkészüléshez kapcsolódó óralátogatás és a konzultációs órák dokumentálása

7.3.1. Az óralátogatást be kell jegyezni a naplóba, és az előző pontban írt feljegyzést három példányban kell elkészíteni.

7.3.2. Az óralátogatásról készített feljegyzés egy példányát a gyakornoknak, egy példányát a közvetlen felettes igazgatóhelyettesnek át kell adni, a harmadik példányt a szakmai vezető őrzi.

7.3.3. A konzultációs óra megtartását a pontos időpont és időtartam megjelölésével a szakmai vezető és a gyakornok aláírásával ellátott dokumentum igazolja.

7.3.4. Az igazgató tájékoztatása

A szakmai vezetők az igazgatót félévenként tájékoztatják a gyakornok előmeneteléről. Az igazgató ezenkívül bármikor kérhet tájékoztatást mind a szakmai vezetőktől, mind a gyakornok közvetlen felettesétől, mind a gyakornoktól.

7.4. A szakmai vezető juttatásai

7.4.1. A szakmai vezető a gyakornokot segítő tevékenységét a rendes munkaidejében végzi. Erre tekintettel az igazgató a feladatellátási terv készítésénél a nevelő és oktató munkával összefüggő feladatok szétosztásánál a szakmai vezető tevékenységét figyelembe veszi.

7.4.2. A szakmai vezető tevékenységéért kiemelt munkavégzésért járó díjazás illeti meg, amelynek összege megegyezik az összes látogatott, valamint a konzultációs órák számának és az óradíja szorzatának megfelelő összeggel.

7.4.3. Az összeg számfejtésére negyedévenként utólag kerül sor, a teljesítés igazolása után. A teljesítés igazolása a látogatott, illetve konzultációs órákról készített feljegyzés alapján történik. Bizonylatként a látogatott és a konzultációs órák pontos időpontját rögzítő, az igazgatóhelyettes (igazgató) által aláírt kimutatás, valamint a naplóba történő bejegyzés szolgál.

8. A gyakornok joga és kötelezettsége

8.1. A gyakornoknak joga van arra, hogy

- a szakmai követelményrendszert részére elmagyarázzák,
- a különböző szakterületek elsajátításához szükséges írásos intézményi és jogszabályi anyagokat megkapja,
- a szakmai vezetőjétől alkalmanként kérdezzen, szükség esetén konzultációs órát kérjen,
- a gyakorlati készségek fejlesztése érdekében részt vegyen a szakmai vezető, munkaközösség-vezető vagy más, nagy tapasztalattal rendelkező pedagógus óráján előzetes megbeszélés alapján,
- teljesítése értékelését (az óralátogatások tapasztalatait, a beszámolás eredményét) részére segítő szándékkal, indokolással alátámasztva kifejtsék, az értékelésre észrevételt tegyen,
- kérje, hogy osztályfőnöki teendőkkel ne bízzák meg a gyakornoki idő alatt,
- a munkaidő tanítással le nem kötött részében csak azokat a feladatokat lássa el, amelyeket a R. 4/C § (1) bekezdése részére meghatároz.

8.2. A gyakornok kötelezettsége, hogy

- a legteljesebb mértékben együttműködjön szakmai vezetőivel,
- a szakmai követelmények teljesítéséhez szükséges ismereteket megszerezze,
- tudásáról a szabályzatban előírt módon számot adjon,
- gyakornoki feladatainak teljesítésével, a beszámolással kapcsolatban felmerülő akadályoztatásáról a szakmai vezetőjét, közvetlen vezetőjét azonnal értesítse,
- részt vegyen a nevelőtestület munkájában,
- a munkaköréhez kapcsolódó előkészítő és befejező feladatokat elvégezze,
- a R. 11/A § (2) bekezdés c) pontja alapján elrendelt kötelező óraszámot felüli tanítási órát megtartsa.

9. A gyakornoki idő alatti számonkérés feltételei, a gyakornoki követelmények teljesítésével és a teljesítés mérésével összefüggő eljárási rend

9.1. A szakmai követelményrendszer teljesítésével kapcsolatos számonkérés

9.1.1. A számonkérésre beszámolás keretében az intézményi dokumentumok és jogszabályi rendelkezések alapján elsajátítható ismeretekből évenként egy alkalommal, a tanév utolsó előtti hónapjában kerül sor.

9.1.2. A beszámolás az általános szakmai, illetve a munkaköri követelményrendszer megismeréséről egyidejűleg, vagy két különböző időpontban történhet. A beszámolás napját az igazgató határozza meg a szakmai vezetők és a közvetlen felettes együttes javaslata alapján, amelyről a gyakornokot írásban értesíti egy hónappal korábban.

9.1.3. A beszámolás a szakmai vezető és a gyakornok közvetlen vezetőjének jelenlétében történik. Amennyiben a szakmai vezetői feladatokat az igazgatóhelyettes látja el, a beszámoláson az igazgató döntése alapján a szakmai munkaközösség-vezető vagy az általa kijelölt pedagógus vesz részt.

9.1.4. A beszámolás szóban történik.

A szakmai vezető az előre kiadott kérdéssorból teszi fel a kérdéseit, amelyekre 3 perc gondolkodási időt kell biztosítani. Ügyelni kell arra, hogy a beszámolás időtartama az általános és a munkaköri követelményrendszer egyidejű számonkérése esetén az egy órát ne haladja meg.

9.1.5. A beszámolóhoz a szakmai vezetők a számonkérés szempontjai alapján, a teljesítés ütemezése szerinti idő arányában kijelölt anyagrészekből állítják össze a kérdéseket, amelyeket a beszámolás időpontjának közlésével egyidejűleg kell átadni a gyakornoknak.

9.1.6. A beszámolás eredménye szakterületenként „megfelelt” és „nem megfelelt” értékeléssel történik, amelyhez a szakmai vezetők szöveges értékelést fűznek.

A „nem megfelelt” értékelés csak abban az esetben állapítható meg, ha a gyakornok a részére biztosított harmadik javítási lehetőségen sem éri el a „megfelelt” értékelést, vagy a megjelenést a harmadik alkalommal is önhibájából mulasztotta el. Ezekben az esetekben a következő részteljesítésről történő beszámolással együtt kell számot adni a sikertelen beszámolás területéről is.

9.1.7. A beszámolásról jegyzőkönyvet kell készíteni, amely szakterületenként rögzíti a beszámolás eredményét. A jegyzőkönyvet a beszámoláson részt vevők mindannyian aláírják.

A jegyzőkönyv és a szakmai vezetők által külön elkészített – a jegyzőkönyv mellékletét képező – szöveges értékelés egy példányát át kell adni a gyakornoknak, a gyakornok közvetlen felettesének, illetve – ha igényli – az igazgatónak, és egy példányát a szakmai vezetőknek kell megőrizni.

9.1.8. Ha a gyakornok megjelenése a beszámolón akadályba ütközik, köteles erről haladéktalanul tájékoztatni a közvetlen felettes igazgatóhelyettest.

Amennyiben a gyakornok nem kérte a beszámolás elhalasztását, és a beszámolón nem jelent meg, távollétét utólagosan kimentheti.

Halasztás, kimentés, sikertelen beszámolás, meg nem jelenés esetén új időpont megállapításáról kell gondoskodni.

9.2. A gyakornoki követelmények teljesítésének mérése

9.2.1. A gyakornok munkaköréhez kapcsolódó követelményrendszer teljesítésének mérése a gyakornoki idő alatt folyamatosan az óralátogatásokhoz kötődik.

9.2.2. A szakmai vezető óralátogatásai alapján megállapítja, hogy a szakmai követelmények teljesítésében az előző időszakhoz képest milyen pozitív változás következett be a gyakornok felkészülésében, és meghatározza a továbbhaladás irányát. Ezek a feladatkitűzések képezik a következő időszak értékelésének kiindulópontjait.

10. A gyakornoki minősítés különös szabályai

10.1. A gyakornok minősítése

10.1.1. A gyakornokot a gyakornoki idő lejáratának hónapjában kell minősíteni. A minősítés időpontját az igazgató tűzi ki. A minősítést megelőzően beszerzi a szakmai vezetők együttesen kialakított véleményét, és meghallgatja a gyakornok közvetlen felettesének minősülő illetékes igazgatóhelyettes véleményét.

10.1.2. A szakmai vezetők a gyakornok minősítésére irányuló együttes javaslatukat a közösen kialakított szöveges értékelésre alapozzák. A közös értékelés alapja elsősorban az utolsó negyedéves óralátogatás és konzultáció tapasztalatai, valamint az éves beszámolók eredményei.

10.1.3. Ha a „nem megfelelt” minősítésre vonatkozó javaslat kialakításában a szakmai vezetők között nincs konszenzus, az igazgató meghallgatja az ellentétes álláspont képviselőit és a gyakornok közvetlen felettesét.

Ha a gyakornok a munkaköri követelményekhez tartozó szakterületen elérte a „megfelelt” szintet, a végső minősítés előtt lehetőséget kap az általános követelmények azon szakterületéből történő javításra, ahol a gyakornok nem felelt meg a követelményeknek.

10.2. A minősítés eredménye és ismertetése

10.2.1. A minősítés eredményeként „megfelelt” vagy „nem megfelelt” minősítés adható.

10.2.2. A minősítést annak elkészülte után a gyakornokkal haladéktalanul ismertetni kell. A megismerés tényét a gyakornok a minősítésen aláírásával igazolja, és feltüntetheti az esetleges észrevételeit.

A minősítés egy példányát annak ismertetésekor a gyakornoknak át kell adni.

10.2.3. A minősítés megtörténtéről és annak eredményéről tanúsítványt kell kiállítani. A tanúsítvány egy példányát minősítéssel, a minősítés ismertetésével egyidejűleg át kell adni a gyakornoknak.

10.2.4. Ha a minősítés eredménye „megfelelt”, az adatkezelés célhoz kötöttsége megszűnt, ezért a gyakornok felkészülésének segítségével, a teljesítésének a minősítés előtti értékelésével kapcsolatos iratokat, feljegyzéseket meg kell semmisíteni. A „nem megfelelt” minősítés esetén az iratokat a közalkalmazotti személyi anyagában kell elhelyezni, és azt a közalkalmazotti jogviszony megszűnése után a személyi anyagra vonatkozó szabályok szerint kell őrizni.

Záradék

11. A gyakornoki szabályzat karbantartása

A gyakornoki szabályzatot és a mellékletét képező szakmai követelményrendszer évenként felül kell vizsgálni. A jogszabályváltozásból eredő módosítást az igazgató általános helyettesítését ellátó igazgatóhelyettes kezdeményezi.

A munkakörhöz tartozó követelményrendszer szükségessé váló kiegészítésére a szakmai munkaközösség-vezető tesz javaslatot.

A kiegészítést tartalmilag a munkaközösség dolgozza ki. A szabályzat módosítási javaslatát a nevelőtestület véleményezi. A módosítást az igazgató adja ki.

12. A gyakornoki szabályzat hatálybalépése

Az intézmény gyakornoki szabályzatának kiadására a hatálybalépését megelőzően két héttel korábban kerül sor.

A szabályzat hatálybalépésének napja: 2008. január 1-je.

13. A gyakornoki szabályzat közzététele

A jelen gyakornoki szabályzatot kiadásával egyidejűleg az intézmény honlapján közzé kell tenni. Ezenkívül egy-egy példányát el kell helyezni a tanári szobában és a könyvtárban.

....., 2007. december 14.

.....
igazgató

Mellékletek

1. sz. melléklet: Szakmai követelményrendszer
2. sz. melléklet: Szakmai vezető kijelölése
3. sz. melléklet: Tanúsítvány a gyakornok minősítéséről

1. sz. melléklet

Szakmai követelményrendszer

I. Általános követelmények

1. Az intézményi dokumentumok (pedagógiai program, szervezeti és működési szabályzat, házirend, minőségirányítási program, kollektív szerződés) megismerése szakterület követelményei

Az intézményi dokumentumok megismerésével kapcsolatos szakterületen a gyakornoknak ismernie kell az egyes dokumentumok célját, szerkezeti felépítését és azt, hogy a szabályozás mire irányul, továbbá a dokumentumok nyilvánosságra hozatalával kapcsolatos rendelkezéseket.

Az iskola pedagógiai programjának megismerése körében a gyakornoknak ismeretekkel kell rendelkeznie

- arról, hogy az iskola nevelési programja miként határozza meg különösen
  - az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait,
  - a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
  - a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat,
  - a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységet,
  - a tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységet,
  - a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat,
  - a tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkóztatását segítő programot,
  - a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet,
  - a pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét,
  - a szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formáit, továbbfejlesztésének lehetőségeit,
- a helyi tanterv keretein belül
  - az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakról, a kötelező és választható tanórai foglalkozásokról,

- az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveiről,
- az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételeiről,
- az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményeiről és formáiról,
- a tanuló magatartása, szorgalma, teljesítménye értékelésének és minősítésének követelményeiről,
- moduláris oktatás esetén az egyes modulok értékeléséről és minősítéséről, valamint beszámításáról az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe.

Az iskola szervezeti és működési szabályzatának megismerése körében a gyakornoknak ismeretekkel kell rendelkeznie arról, hogy az SZMSZ hogyan szabályozza különösen

- az iskola működési rendjét, a nyitva tartást, a tanulók fogadását,
- a pedagógiai munka belső ellenőrzésének rendjét,
- a vezetők és a szervezeti egységek közti kapcsolattartás rendjét,
- a vezetők helyettesítési rendjét,
- a nevelőtestület feladatkörébe átruházott ügyeket,
- az iskola külső kapcsolatainak rendszerét,
- az ünnepélyek, megemlékezések rendjét, a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokat,
- az intézményi védő, óvó előírásokat, a rendkívüli esemény, bombariadó esetén szükséges teendőket,
- a tanórán kívüli foglalkozások szervezeti formáit,
- a mindennapi testedzés formáit,
- az iskolai könyvtár működési rendjét,
- az adatkezelés és –továbbítás intézményi rendjét.

Az iskola házirendjének megismerése körében a gyakornoknak ismeretekkel kell rendelkeznie arról, hogy az iskolai házirend miként állapítja meg különösen

- a tanulói jogok gyakorlásának, illetve a tanulói kötelezettségek teljesítésének módját,
- a tanulói munkarendet,
- a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások rendjét,
- a tanuló távolmaradásának, mulasztásának, kérésének igazolására vonatkozó rendelkezéseket,
- a tanulók véleménynyilvánításának, a tanulók rendszeres tájékoztatásának rendjét,
- a tanulók jutalmazásának elveit és formáit,
- a fegyelmező intézkedések formáit és alkalmazásának elveit.

Az iskola minőségirányítási programjának megismerése körében a gyakor-
noknak tudnia kell, hogy mit jelent a minőségirányítás.

Ismeretekkel kell rendelkeznie arról, hogy az iskola minőségirányítási program-
ja minként határozza meg különösen

- az intézmény hosszú távra szóló elveit, és azt miként kívánja megvalósítani,
- a pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak teljesítményértékelésének szem-
pontjait és az értékelés rendjét,
- a teljes körű intézményi önértékelés periódusát, módszerét,
- a fenntartói minőségirányítási rendszerrel való kapcsolatát.

Az iskola kollektív szerződésének megismerése körében a gyakor-
noknak tudnia kell, hogy

- a kollektív szerződést a Kjt. 2. §-a közalkalmazotti jogviszonyra vonatkozó
szabálynak minősíti,
- a Mt. 30. §-a a kollektív szerződést milyen területek szabályozására jogosítja
fel.

Ismeretekkel rendelkeznie arról, hogy az iskola kollektív szerződése miként
szabályozza különösen

- a közalkalmazotti jogviszonnyal kapcsolatos jogok és kötelezettségek gyakor-
lásának rendjét,
- a kiemelt munkavégzésért járó keresetkiegészítés feltételeit,
- melyek azok a feladatok, amelyeket a pedagógusnak a munkaidő kötelező óra-
számmal le nem kötött részében az iskolában kell teljesítenie, és melyek azok
a feladatok, amelyeket az iskolán kívül is teljesíteni lehet,
- a jogszabályi alsó és felső határok között a pótlékok mértékét,
- a munkaruha-juttatás és az egyéb szociális juttatás feltételeit.

**2. Az intézmény pedagógiai célkitűzései, azok gyakorlati megvalósulása
szakterület követelményei**

3. Tanulók, szülők, pedagógusok jogai és kötelezettségei szakterület követelményei

A gyakornoknak ismernie kell a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény rendelkezéseit a tanulók, a szülők, a pedagógusok jogairól és kötelezettségeiről, valamint a rendeltetésszerű joggyakorlásról.

- tanulói jogok szabályozása: Kt. 10. § és 11. § (1) bekezdése (iskolánkban nem követelmény a szakképzésben résztvevő tanulók jogainak ismerete),
- a tanulói kötelezettségek szabályozása: Kt. 12. § (1) bekezdés,
- a szülő joga: Kt. 13. §, 14. § (1) bekezdés,
- a szülő kötelezettsége: Kt. 14. § (2) bekezdés,
- a pedagógus joga: Kt. 19. § (1)-(6) bekezdés és (8) bekezdés,
- a pedagógus alapvető feladata: Kt. 19 § (7)-(8) bekezdés,
- jogok és kötelezettségek rendeltetésszerű gyakorlása: Kt. 11. § (7) bekezdés.

4. A fenntartói irányítással kapcsolatos szakterület követelményei

A gyakornoknak ismernie kell a közoktatásról szóló törvényben a fenntartóhoz telepített főbb jogosítványokat és kötelezettségeket.

A gyakornoknak tudnia kell, hogy

- az önkormányzat milyen módon tehet eleget a feladatellátás kötelezettségének,
- mit jelent a fenntartói irányítás,
- mely közösségek véleményét kell beszerezni az intézményre vonatkozó lényeges fenntartói döntések előtt,
- a fenntartó mikor tagadhatja meg az intézmény szervezeti és működési szabályzata, házirendje, minőségirányítási programja, pedagógiai programja jóváhagyását,
- mit vizsgál a fenntartó a törvényesség biztosítása keretében,
- mi alapján értékeli a fenntartó az intézményi pedagógiai program végrehajtását, az intézményben folyó szakmai munka eredményességét, és mi az értékelés nyilvánosságra hozatalának módja,
- milyen ügyekben hoz másodfokú döntést a fenntartó képviselője, mi a törvényességi kérelem, és mi a felülbírálati kérelem.

II. Munkakörhöz kapcsolódó követelmények

1. Foglalkoztatási alapelvek és oktatásszervezési gyakorlat szakterület követelményei

1.1. A gyakornoknak **a foglalkoztatási alapelvek megismerése** körében tájékozottnak kell lennie az alkalmazással, a munkaidővel, a díjazással kapcsolatos alábbi legfontosabb kérdésekben:

- pedagógus-munkakörben való alkalmazás feltételei a közoktatásról szóló törvényben /Kt. 15. § (1) bekezdés, 16. § (2) bekezdés/,
- mit jelent a büntetőjogi védelem /Kt. 16. § (3) bekezdés/,
- miből tevődik össze a pedagógus munkaideje /Kt. 16. § (4) bekezdés/,
- melyek a kötelező óraszám és a kötelező óraszám feletti rendes munkaidőben végezhető feladatok (Kt. 1. sz. melléklet Harmadik rész II/6. és II/9. pont),
- mit jelent a tanításiidő-keret és a többlettanítás (Harmadik rész II/6. pont),
- milyen feltételek szerint tagozódnak a közalkalmazotti munkakörök fizetési osztályokba, mi határozza meg a pedagógus fizetési osztályát /Kjt. 61. § (1) bekezdés felvezető mondata és f)-i) pontjai, Kt. 17. § (1) bekezdés a tételes követelmények nélkül/,
- mit jelent a fizetési fokozat és a várakozási idő (Kjt. 64. és 65. §),
- mit jelent a szakvizsgázott pedagógus munkakör /Kt. 17. (5) és 128. § (8) bekezdés/,
- mit értünk a garantált illetményen /Kjt. 66. § (1) bekezdés/,
- mi az illetménynövekedés /Kjt. 66. § (2)-(6) bekezdés/,
- milyen esetekben jár az illetménynövekedés a további szakképesítés hasznosítása mértékétől függetlenül /elégéses az iskolára vonatkoztatva, 138/1992. (X. 8.) kormányrendelet 14/A § (2) bekezdés/,
- milyen illetménypótlékokat lehet megállapítani az intézményben /138/1992. (X. 8.) kormányrendelet 15. § (2) bekezdés alapján/,
- hogyan számítjuk a pedagógus óradíját /R. 16. § (2) bekezdés/,
- mit jelent az együttműködési kötelezettségre vonatkozó alapelv (munka törvénykönyve 3. §).

1.2. Az oktatásszervezés gyakorlati feladataival kapcsolatos követelmények

2. sz. melléklet

Szakmai vezető kijelölése

.....
Intézmény

...../2007. sz.

Tárgy: Szakmai vezető kijelölése

..... (név)

.....

Helyben

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. Törvény végrehajtására kiadott 138/1992. (X. 8.) kormányrendelet 4/A §-a (6) bekezdésében biztosított hatáskörömben kijelölöm Önt .....

gyakornok,

..... szakos tanár segítségére a következő szakterületeken:

.....

.....

.....

.....

A szakmai vezető feladata a nevezett 200... (év) .....(hó) .....(nap) –tól

201... (év) ..... (hó) .....(nap) –ig gyakornoki idejének időtartamára szól.

Feladatait az intézmény gyakornoki szabályzatában foglaltak szerint köteles ellátni.

Tájékoztatom a nevezett gyakornok segítésére kijelölt más szakmai vezetők személyéről:

..... szakterület ..... név

..... szakterület ..... név

A gyakornok tájékoztatása az Ön és a kijelölt más szakmai vezetők jelenlétében a kinevezése átadásakor személyesen és írásban is megtörténik.

....., 200.....

.....
igazgató

Szakmai vezetői kijelölésemet tudomásul vettem:

....., 200.....

.....
szakmai vezető

3. sz. melléklet

Tanúsítvány a gyakornok minősítéséről

...../200..... sz.

Tanúsítom, hogy

..... (név)

..... (születési hely, idő)

..... munkakörben

foglalkoztatott pedagógus minősítése a 200... év ..... hó ..... naptól

200... év ..... hó ..... napig megállapított gyakornoki ideje lejárt előtt – a Kjt. 22. §-a (11) bekezdésében előírt módon – megtörtént.

Nevezett a gyakornoki idővel kapcsolatos szakmai követelményeket teljesítette.

Minősítésének eredménye: „megfelelt”.

....., 200.....

.....
igazgató